

A Kúria a dr. Gunics László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Csörgits László jogtanácsos által képviselt alperes ellen felmentés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt indított perében a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 24.M.403/2009. számon megindított és a Fővárosi Bíróság 59.Mf.630.616/2011/6. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2012. november 7. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t

A Kúria a Fővárosi Bíróság 59.Mf.630.616/2011/6. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 1997-től állt közszolgálati jogviszonyban az alperes jogelődjénél az E.I.F.-n, főtanácsosi beosztásban biológus egyetemi végzettséggel. 2003. november 13-án az alperes előzetes értesítésében arról tájékoztatta, hogy a Kormány által elrendelt létszámcsökkentés miatt a közszolgálati jogviszonya felmentéssel megszűnik. A felmentési intézkedést a részére 2004. április 7-én kézbesítették. A felperes a keresetében a felmentése jogellenességének megállapítását és eredeti munkakörébe történő visszahelyezését kérte. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság megismételt eljárásban hozott 24.M.403/2009/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította kötelezve az alperes javára perköltség megfizetésére.

A munkaügyi bíróság kiemelte, hogy a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.919/2007/5. számú végzésében a megismételt eljárásra adott iránymutatás szerint a Ktv. 17. § (4) bekezdésében foglalt munkakörfelajánlási kötelezettséget a 2003. decemberi időpontban kell vizsgálni, amikor az alperes a felperes státuszát megszüntette. A Legfelsőbb Bíróság megállapította azt is, hogy a nem vitatott jogerős ítéleti következtetés szerint (59.Mf.633.676/2005/9.) az alperes a felmentést jogszerűen indokolta a Kormányhatározatokkal elrendelt és az alperest is érintő létszámleépítéssel, a csoportos létszámleépítés jogszabályi feltételeinek betartását a perben bizonyította, a KÉT megállapodással kapcsolatos felperesi hivatkozásokat pedig helytállónan hagyta figyelmen kívül. A munkaügyi bíróság az alperes irányítása alá tartozó közigazgatási szervektől és az alperestől beszerzett nyilatkozatok alapján azt állapította meg, hogy 2003. decemberétől nem volt a felperesnek felajánlható üres betöltetlen álláshely, ami főtanácsosi besorolást, illetve a 9/1995. (II.3.) Korm. rendelet alapján biológusi végzettséget igényelt volna. A

felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 59.Mf.630.616/2011/6. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes a 2003. december 8-án kelt felmentéssel a felperes közszolgálati jogviszonyát jogellenesen szüntette meg. Elrendelte a felperes eredeti munkakörében történő továbbfoglalkoztatását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság iránymutatásának megfelelően folytatta le a megismételt eljárásban a bizonyítást. Ezért jogszerűen mellőzte a csoportos létszámleépítés jogszabályi feltételeinek betartása, a KÉT megállapodással kapcsolatos felperesi kifogások, valamint a felmentés indoka vonatkozásában a bizonyítást. Nem mellőzhette volna azonban e körben sem a döntése indokolását, miután a Legfelsőbb Bíróság valamennyi korábban született döntést hatályon kívül helyezte. Erre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperessel közölt, a Ktv. 17. § (1) bekezdés a) pontja szerinti felmentés indokolása világos, valós és okszerű volt, a Kormány 1106/2003. (X.31.) számú határozatában elrendelt létszámcsökkentés végrehajtására szolgált. 39 fő köztisztviselő jogviszonyának megszüntetésével az alperes a létszámcsökkentés szabályait betartva járt el (az érdek-képviselői szerv véleményét kikérte, a felmentés közzlése előtt 30 nappal megelőzően a felperest, továbbá a Fővárosi Munkaügyi Központot is tájékoztatta).

A másodfokú bíróság azt is rögzítette, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság - amennyiben a felperes keresetét elutasító döntést hoz - nem mellőzhette volna a felperesnek az egyenlő bánásmód követelményére és a rendeltetésellenes joggyakorlásra vonatkozó kifogásai figyelmen kívül hagyásának indokolását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az alperes a Ktv. 17. § (4) bekezdésébe ütközően adta ki a felmentést, ezért nem tartotta szükségesnek annak vizsgálatát, hogy a felmentés egyéb okból is jogellenes-e. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint az alperes irányítása alatt álló közigazgatási szerveknél nem volt betöltetlen, a felperesnek felajánlható munkakör. Az alperes saját hivatali szervezetében 12 üres álláshely volt, melyek felajánlhatósága vizsgálatánál azt kellett irányadónak tekinteni, hogy a felperes biológus végzettséggel rendelkezett, ezt meghaladó szakképzettséget nem bizonyított. Lényeges szempont továbbá, hogy mely álláshelyet lehetett a felperes besorolásának megfelelőként értékelni. A másodfokú bíróság a Ktv. 23. § és 24. § (2) bekezdése alapján arra az álláspontra jutott, hogy mivel a besorolási fokozat alapvetően az adott köztisztviselő közszolgálatban eltöltött idejétől függ, így azt kellett figyelembe venni, hogy az adott munkakör felsőfokú iskolai végzettséghez köthető-e, azaz a I. besorolási osztályba sorolható-e. Így bármelyik besorolási fokozatú (fogalmazó, tanácsos, vezető tanácsos, főtanácsos, vezető főtanácsos) munkakör is alkalmas lehetett arra, hogy a felperesnek azt a munkáltató

felajánlja. Egyetértett azonban az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint az osztályvezetői, osztályvezető-helyettesi, vagy főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi betöltetlen munkakör nem volt ilyennek tekinthető, mert a vezető kiválasztása a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozik.

Mindezeket figyelembe véve a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes besorolásának megfelelő 3 üres álláshely volt az alperesnél. A K.J., és H.F.H.O.-n meglévő tanácsosi, a K. K.F.-n lévő vezető főtanácsosi, valamint a N.T.F.N.P.O.-n lévő vezető tanácsosi munkakör. Az alperesnél érvényben volt SzMSz, valamint a 9/1995. (II.3.) Korm. rendelet rendelkezéseit figyelembe véve foglalt erről állást. A K., J. és H.F. feladatai ellátásánál a rendelet 135. pontjában a vízgazdálkodási, vízügyi ágazati, irányítási, igazgatósági (hatósági, szakhatósági, felügyeleti) feladatkör esetén az I. besorolási osztályban a biológus szakképzettség szerepel, akárcsak a rendelet 68. pontjában meghatározott környezetvédelmi és természetvédelmi igazgatási feladatkörnél is. A K.K.F. feladatköre alapján nem volt egyértelműen megállapítható, hogy az a rendelet mely pontjához kapcsolódó végzettséget kíván. Az elsőfokú bíróság e körben a rendelet 24. pontjára utalt, azonban ezt nem vezette le, és az az iratokból sem következtethető ki. Az alperes sem tudta pontosan megjelölni, hogy ezen üres álláshelyhez a rendelet mely pontja rendelhető. Az N.T.F.N.P.O.-n fennálló vezető tanácsosi munkakör vonatkozásában az elsőfokú ítélet sem tartalmazott megállapítást, hogy az ott meglévő üres munkakör mely feladatkörhöz köthető. Ugyanakkor a N.T.F. esetében a rendelet 3. számú melléklet 98. pontja szerinti természettudományi szakképzettséget megfelelőnek tartotta és a felperes ilyen végzettséggel rendelkezik.

Az alperes a reá háruló bizonyítási teher ellenére nem bizonyította kétséget kizáró módon, hogy a felperes besorolásának megfelelő három üres álláshely között nem volt olyan, amely felajánlható lett volna, amely a felperes biológusi végzettségét igényelte volna. Így nem tudta bizonyítani, hogy a Ktv. 17. § (4) bekezdésében rögzített munkakörfelajánlási kötelezettségének eleget tett. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért a felmentés jogellenes, így a Ktv. 60. § (1) bekezdés alapján rendelte el a felperes eredeti munkakörében történő továbbfoglalkoztatását a felperes kérelmére, miután a munkáltató a visszahelyezés mellőzésére vonatkozó indítványát nem indokolta. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását kérte.

Hivatkozása szerint a másodfokú bíróság jogellenesen értelmezte a Legfelsőbb Bíróság végzését. A megismételt eljárásban az eljáró bíróságoknak csak azt kellett vizsgálniuk, hogy a felperes felmentése megfelelt-e a Ktv. 17. § (4) bekezdésében foglaltaknak. Egyéb, az egyenlő bánásmód követelményével, a rendeltetésszerű joggyakorlással, valamint a felmentés valós, világos és okszerű

voltával kapcsolatos vizsgálatot nem kellett folytatni. Álláspontja szerint a Ktv. 17. § (4) bekezdésének a felperes felmentésekor hatályos rendelkezését nem akként kell értelmezni, hogy megfelelő minden olyan munkakör, amely a köztisztviselő besorolási osztályának megfelel, így akár magasabb (vezető főtanácsosi besorolású) munkakör is felajánlható. A Ktv. 23. §-a alapján éppen az állapítható meg, hogy a köztisztviselő besorolását az iskolai végzettség és a közszolgálati jogviszonyban eltöltött idő együttesen határozza meg. Az iskolai végzettség csak a besorolási osztályt határozza meg a Ktv. 2. számú melléklete alapján, azonban a Ktv. 17. § (4) bekezdése nem a besorolási osztálynak, hanem a besorolásnak megfelelő munkakör felajánlásának kötelezettségéről szól. A felmentéskori felperesi besorolásnak megfelelő főtanácsosi betöltetlen munkakörök tekintetében állt tehát fenn az alperes munkakör- felajánlási kötelezettsége. A Ktv. 17. § (4) bekezdésben szereplő feltételek konjunktívak, ezért már önmagában az a körülmény, hogy az üres álláshelyek egyike sem kívánt főtanácsosi besorolást, igazolja, hogy az alperes jogelődje nem sértette meg ezen kötelezettségét. Az alperes kifogásolta a másodfokú bíróság azon észrevételét, miszerint az alperesi jogelőd munkáltató rendeltetésellenes joggyakorlást valósított meg azzal, hogy az F.I.-n munkaerő-felvétel történt a minisztériumban véghezvitt csoportos létszámleépítés időszakában, mert ezen észrevétel indokolatlan és megalapozatlan is volt. A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában történő fenntartását kérte. Hivatkozása szerint a felülvizsgálattal támadott határozat megfelel az anyagi-, és eljárásjogi szabályoknak.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes alaptalanul sérelmezte a jogerős közbenső ítéletnek a felmentés indokolásával, a csoportos létszámcsökkentés szabályainak megtartásával, illetve a KÉT megállapodás figyelembe vételével kapcsolatos okfejtését. Erre nézve a másodfokú bíróság a Pp. 275. § (5) bekezdésének megfelelően járt el és állapította meg, hogy a jogerős ítéleti rendelkezések vonatkozásában bizonyítást a megismételt eljárásban már nem kellett felvenni, de a Pp. 215. § alapján meghozott, a teljes kereseti kérelmet kimerítő döntése indokolása során a Pp. 221. § (1) bekezdésére tekintettel erről is számot kellett volna adnia. A Pp. 275. § (7) bekezdés alapján a megismételt eljárás során is a bíróság a reá nézve irányadó szabályok szerint folytatja le az eljárását, ezért a felperes által előadott, de korábban a felülvizsgálati eljárás során el nem bírált kérelmek vizsgálatát nem mellőzheti. Helytálló a másodfokú bíróság álláspontja, miszerint a felperes által az előadott egyenlő bánásmód megsértése, valamint a hivatkozott rendeltetésellenes joggyakorlás körében felhozott felperesi kifogásokkal kapcsolatos érvelést az elsőfokú bíróság nem mellőzhette volna a felperes kereseti kérelmének elutasításakor. Arra tekintettel azonban, hogy a jogerős közbenső ítélet a Ktv. 17. § (4) bekezdésének megsértése

miatt ítélte jogellenesnek az alperes jogelőd felmentési intézkedését, szükségtelen volt ebben a körben a másodfokú bíróságnak észrevételt tennie. Ezért ezen jogerős közbenső ítéleti megállapításokat a Kúria mellőzi (12. oldal 2. bekezdés második mondata). A Ktv. 17. § (4) bekezdésben foglalt munkakörfelajánlási kötelezettségről a jogerős közbenső ítélet álláspontja nem helytálló. Az alperes alappal sérelmezte a Ktv. 23. §-ra tekintettel a másodfokú bíróságnak a besorolásról kifejtett érvelését.

A Ktv. 17. § (4) bekezdés felmentéskor hatályos rendelkezése szerint a köztisztviselő az (1) bekezdés a) és c) pontja alapján akkor menthető fel, ha a hivatali szervezetben vagy ennek irányítása alatt álló közigazgatási szervnél a képzettségének és besorolásának megfelelő másik betöltetlen munkakör nincs, vagy ha az ilyen munkakörbe való áthelyezéséhez nem járul hozzá.

A Ktv. 23-25. § rendelkezései alapján a köztisztviselőt az e törvényben meghatározott feltételek teljesítése esetén iskolai végzettségének és közszolgálati jogviszonyban eltöltött idejének megfelelően kell besorolni, felsőfokú iskolai végzettségű köztisztviselő esetén fogalmazó, tanácsos, vezető tanácsos, főtanácsos, vezető főtanácsos besorolási osztályba és a közszolgálati jogviszonyban eltöltött ideje alapján megállapított besorolási fokozatokba. A köztisztviselő besorolása tehát nem önmagában a besorolási osztályba, hanem a besorolási fokozatba is történő besorolást jelenti. Ezért a Ktv. 17. § (4) bekezdése alkalmazásakor ezek figyelembe vételével kell eldönteni, hogy volt-e az alperes hivatali szervezetében a felperes besorolásának megfelelő másik betöltetlen munkakör. A felperes a felmentéskor főtanácsosi beosztásban állt az alperes alkalmazásában, ezért a magasabb besorolási fokozatba tartozó munkakör felajánlása a részére nem volt kötelező. Arra azonban lett volna lehetőség, hogy az iskolai végzettségének megfelelő besorolási osztályon belül a köztisztviselő az alacsonyabb besorolási fokozatba tartozó munkakört elfogadja. Ezért a felperes besorolásának megfelelő üres álláshelynek a K., J.H.F.-n lévő tanácsos besorolású álláshely tekinthető. A Kúria a Pp. 275. § (1) bekezdés alapján a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítéletnek ezen tanácsosi besorolású álláshely betöltéséhez szükséges, a 9/1995. (II.3.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében foglalt 135. és 68. pontban szereplő biológusi szakképesítés megfelelőségét megállapító érvelését nem vitatta, a másodfokú bíróság álláspontjával szemben érvelést a felülvizsgálati kérelem nem tartalmazott, ezért e körben a jogerős közbenső ítéleti megállapítás nem volt vizsgálható. A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte a pereszt alperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.)IM. rendelet 14.§ alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. november 7.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő